

Projekt HELPMINOR

Innowacyjny dom wsparcia i rozwoju małoletnich ofiar przemocy

Sektor: Włączenie społeczne, ochrona małoletnich, innowacje cyfrowe i szkoleniowe.

Promotor: I Figli della Luce (Dzieci Światłości) – katolickie stowarzyszenie charytatywne non-profit, które od lat zajmuje się rehabilitacją społeczną osób wykluczonych. Nasza misja jest jasna: oferować schronienie, wsparcie i nadzieję osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej i głębokim kryzysie.

Koordynacja: Siostra Angela Musolesi – Prezes Stowarzyszenia I Figli della Luce.

Siedziba projektu: Villa Moschini Rossi w gminie Cervarese di Santa Croce (15 km od centrum Padwy) – elegancka rezydencja wiejska z początku XIX wieku.

NASZE DOŚWIADCZENIE

- **W Rawennie** przekształciliśmy dawne koszary włoskiej policji skarbowej (Gwardii Finansowej) w placówkę opiekuńczą „Regalo di Maria” („Dar Maryi”), w której zapewniamy schronienie, wyżywienie i bezpłatny nocleg osobom w trudnej sytuacji, bez względu na ich pochodzenie czy wyznanie.
- **W Rzymie** współpracujemy z Caritas oraz Siostrami Matki Teresy z Kalkuty, aby nieść pomoc najbardziej potrzebującym.
- **Pomogliśmy setkom osób wyjść z bezdomności**, wspierając je również w znalezieniu pracy.

STRUKTURA OBIEKTU

Villa Moschini Rossi to XIX-wieczny obiekt, wolny od ograniczeń konserwatorskich, którego przestrzeń zostanie zagospodarowana w następujący sposób:

- **Budynek główny:** biura administracyjne oraz sale terapeutyczne.
- **Dwie oficyny (budynki boczne):** strefa mieszkalna (przeznaczona na bezpieczny pobyt podopiecznych) oraz centrum szkoleniowe.
- **Ogród:** rozległy teren idealny na warsztaty, ogrodoterapię oraz zajęcia rehabilitacyjne.

Wszystkie pomieszczenia zostaną zaprojektowane tak, aby zagwarantować komfort, bezpieczeństwo i prywatność. Stworzymy środowisko, które harmonijnie łączy profesjonalne ścieżki terapeutyczne z ciepłą, rodzinną atmosferą oraz życiem we wspólnocie.

KONTEKST I MOTYWACJE

Przemoc wobec małoletnich to plaga społeczna, która głęboko naznacza psychiczny i fizyczny rozwój ofiar. Pilną potrzebę zrealizowania projektu HELPMINOR potwierdza rosnąca liczba przypadków przemocy we Włoszech i w Europie. Skutki tych zjawisk są dotkliwe, obejmując szeroki zakres od trwałych urazów psychicznych po wykluczenie społeczne i zwiększone ryzyko zachowań dewiacyjnych. Bez ukierunkowanych interwencji koszty społeczne i ekonomiczne stają się ekstremalnie wysokie. Objawiają się one m.in. obciążeniem systemu ochrony zdrowia, brakiem integracji, marginalizacją na rynku pracy oraz częstszymi problemami z prawem. Skala przemocy wobec małoletnich jest wysoka i wykazuje stałą tendencję wzrostową. We Włoszech, na podstawie danych z III ogólnokrajowego badania dotyczącego krzywdzenia dzieci i młodzieży (zaprezentowanego w Rzymie 11 czerwca 2025 r.), opieką służb społecznych objętych jest 374 310 małoletnich. Spośród nich 113 892 osoby (30,4%) to ofiary przemocy i zaniedbania. Dane te, według stanu na 31 grudnia 2023 r., oznaczają wzrost o 58% w porównaniu z poprzednim badaniem z 2018 r., w którym odsetek ten wynosił 19,3%.

W skali wszystkich małoletnich mieszkańców Włoch oznacza to wzrost z 9 do 13 dzieci dotkniętych tym problemem na tysiąc. Jest to gwałtowny wzrost, odnotowany w ciągu zaledwie pięciu lat.

Na pierwszym miejscu wśród nadużyć ujawnionych w badaniu zrealizowanym przez Włoską Sieć Służb Przeciwko Krzywdzeniu Dzieci (CISMAI) oraz Międzynarodową Fundację Ziemi Ludzi (Terre des Hommes) przy wsparciu Krajowego Instytutu Statystycznego (Istat) oraz Urzędu Rzecznika Praw Dziecka i Młodzieży (Autorità Garante per l'Infanzia e l'Adolescenza) znajdują się różne formy zaniedbania (*neglect*), które stanowią 37% przypadków. Dominującą kategorią jest zaniedbanie edukacyjne (17%), a w dalszej kolejności emocjonalne oraz fizyczne – po 10% każde.

Odsetek ten jest niewiele niższy w przypadku przemocy pośredniej, której dziecko jest świadkiem (*violenza assistita*) – doświadczenie to dotyczy jednej trzeciej poszkodowanych małoletnich (34%). (Źródło: [III Indagine Nazionale sul Maltrattamento dei Bambini e degli Adolescenti in Italia](#))

Konsekwencje takich urazów, jeśli pozostaną nieleczone, mogą prowadzić do poważnych problemów emocjonalnych i behawioralnych, a nawet do powielania cykli przemocy w dorosłym życiu. Stąd rodzi się pilna potrzeba stworzenia bezpiecznego, terapeutycznego środowiska, które sprzyja procesowi zdrowienia psychicznego oraz integracji społecznej poprzez sztukę, edukację i technologię.

WARTOŚCI I ZASADY PROJEKTU

Projekt HELPMINOR opiera się na TRZECH FILARACH:

1. **SCHRONIENIE I WŁĄCZENIE SPOŁECZNE:** każdy małoletni ma prawo czuć się bezpieczny, kochany i akceptowany.
2. **INNOWACJA:** wykorzystanie technologii jako narzędzia służącego budowaniu więzi, a nie izolacji.
3. **NADZIEJA:** pomoc każdemu młodemu człowiekowi w odbudowaniu wiary w przyszłość i we własne siły, przekształcenie gwałtownego kryzysu społecznego w szansę na rozwój oraz osobistą i społeczną samorealizację.

INNOWACJA I PODEJŚCIE WIELODYSCIPLINARNE

- Pierwsza międzynarodowa społeczność wirtualna dla małoletnich ofiar przemocy, mająca na celu wspieranie dialogu i pokonywanie izolacji.
- Opracowanie, ewaluacja i walidacja innowacyjnego modelu przeznaczonego do wdrożenia w innych krajach.
- Wzmocnienie europejskich ośrodków opiekuńczych tak, aby zapewniały zintegrowaną pomoc medyczną i terapeutyczną.
- Sztuka jako forma leczenia – terapia oparta na neuronauce, wspierająca przepracowywanie urazów psychicznych.
- Szkolenia w zakresie nauk ścisłych, nowych technologii, inżynierii i matematyki (STEM), sztucznej inteligencji (AI) oraz technologii cyfrowych, mające na celu zapewnienie młodzieży konkretnych umiejętności oraz perspektyw zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dziewcząt w budowaniu poczucia własnej wartości i własnych możliwości.

CELE PROJEKTU

Stworzenie całodobowego (stacjonarnego) domu wsparcia i ochrony małoletnich ofiar przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej (w uzasadnionych przypadkach również dla matek z dziećmi), w celu zapewnienia im bezpiecznego, stabilnego środowiska sprzyjającego procesowi terapeutycznemu oraz powrotowi do zdrowia.

Zapewnienie bezpiecznego azylu, w którym podopieczni mogą podjąć indywidualną terapię, edukację oraz przejść proces osobistego odrodzenia, kluczowy dla odzyskania wiary we własne siły i zdolności do kreowania przyszłości.

Wdrożenie zintegrowanego programu pomocy psychologicznej i medycznej, stanowiącego fundament procesu uzdrawiania traum oraz readaptacji społecznej.

Uruchomienie specjalistycznych warsztatów artystycznych i technologicznych o profilu zawodowym, ułatwiających późniejszą pełną integrację na rynku pracy i w społeczeństwie.

Budowa europejskiej cyfrowej sieci solidarności pomiędzy placówkami zajmującymi się młodzieżą z grup szczególnie wrażliwych, we współpracy z ośrodkami partnerskimi we Włoszech, w Hiszpanii, w Polsce, na Cyprze, na Ukrainie i w Albanii, mająca na celu:

Utworzenie cyfrowej platformy wsparcia dla małoletnich ofiar przemocy.

Wymiana dobrych praktyk w zakresie opieki, terapii i integracji społecznej.

Walidacja na poziomie europejskim powtarzalnego (replikowalnego) modelu inteligentnej i połączonej technologicznie placówki opiekuńczej.

Inicjowanie bliskiej współpracy z rodzinami oraz instytucjami publicznymi w celu budowania i aktywowania lokalnych oraz międzynarodowych sieci wsparcia.

SZCZEGÓŁOWE CELE NAUKOWE I TECHNOLOGICZNE

- Opracowanie rozwiązań cyfrowych i innowacyjnych strategii, które pomogą stworzyć sieć pomocy dla małoletnich z grup szczególnie wrażliwych oraz wzmocnią ich poczucie wspólnoty i przynależności.
- Rozwój europejskich ośrodków opiekuńczych poprzez przekształcenie ich w centra zintegrowanej opieki medycznej, terapeutycznej i społecznej.
- Zwiększenie dostępu dla dzieci i młodzieży do bezpiecznych, spersonalizowanych oraz włączających informacji i usług cyfrowych.

METODOLOGIA I NARZĘDZIA

Internet dla młodzieży: świadome i bezpieczne korzystanie z sieci jako narzędzia włączenia społecznego oraz edukacji.

Społeczność wirtualna: stała interakcja i wymiana między europejskimi ośrodkami w celu zmniejszenia izolacji geograficznej oraz społecznej.

Równość płci: zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w strukturach zarządczych i naukowych projektu, ze szczególnym uwzględnieniem specyficznych potrzeb dziewcząt, które doświadczyły przemocy.

USŁUGI

Zintegrowane wsparcie terapeutyczne: psychologiczne, medyczne oraz społeczne. Oferowana pomoc zakłada stosowanie innowacyjnych podejść, w tym wykorzystanie sztuki figuratywnej (*przedstawiającej*) i niefiguratywnej (*abstrakcyjnej*) jako narzędzia rozwoju osobistego oraz odbudowy połączeń neuronowych.

Opieka zdrowotna realizowana przez zespół wielodyscyplinarny, w skład którego wejdą psychologowie, pediatrzy, neurologi, fizjoterapeuci oraz pielęgniarki.

Działania edukacyjne i zawodowe: szkolenia w obszarze cyfrowym, technologicznym i naukowym, z wykorzystaniem narzędzi charakteryzujących się wyższym stopniem innowacyjności niż rozwiązania powszechnie dostępne. Obejmują one m.in. zajęcia STEM, bezpieczne połączenia internetowe oraz tworzenie chronionych społeczności online, we współpracy z innymi europejskimi ośrodkami prowadzonymi przez osoby, które same przeżyły kryzys Życiowy, w celu wzajemnej wymiany doświadczeń.

Program aktywizacji zawodowej zakłada również udział w projektach naukowo-badawczych z zakresu inżynierii, a także naukę i praktyczne zgłębianie zagadnień sztucznej inteligencji (AI) oraz technologii przełomowych, obszaru obciążonego dużym ryzykiem, lecz o kluczowym znaczeniu dla transformacji obecnych modeli gospodarczych.

Specjalistyczne warsztaty artystyczne, technologiczne i muzyczne.

ODDZIAŁYWANIE I WPŁYW PROJEKTU

→ MAŁOLETNI

Ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego wynikającego z doświadczenia przemocy.

Przepracowanie i przezwyciężenie doznanych traum.

Rozwój kompetencji cyfrowych oraz w obszarze STEM u małoletnich z grup szczególnie wrażliwych.

→ RODZINY

Wsparcie i towarzyszenie rodzinom podopiecznych dzięki specjalnie powołanym w tym celu sieciom współpracy.

→ SIEĆ I ŁĄCZNOŚĆ CYFROWA

Wymiana doświadczeń dzięki nawiązywaniu kontaktów między małoletnimi z naszego ośrodka a wychowankami innych placówek opiekuńczych we Włoszech, Hiszpanii, Polsce, Albanii oraz na Cyprze i na Ukrainie, co stymuluje tworzenie międzynarodowej sieci wsparcia.

→ MOŻLIWOŚĆ POWIELANIA PROJEKTU

Zintegrowany i połączony system wsparcia, usystematyzowany w formie modelu gotowego do wdrożenia w innych krajach.

→ WPŁYW SPOŁECZNY

Innowacyjny charakter: dobrostan społeczny osiągany z wykorzystaniem innowacji technologicznych.

INWESTYCJA POCZĄTKOWA

Uruchomienie projektu wymaga znacznych nakładów finansowych przeznaczonych na zakup oraz dostosowanie obiektu Villa Moschini Rossi, utworzenie pracowni artystycznych i technologicznych, zatrudnienie wyspecjalizowanej kadry oraz wdrożenie platformy cyfrowej, która umożliwi podopiecznym nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami z innych ośrodków europejskich.

Szczególna uwaga zostanie poświęcona ścieżkom kształcenia zawodowego, których celem jest ułatwienie podopiecznym odnalezienia się na rynku pracy.

Całkowita inwestycja początkowa: 1 028 000 EUR

- Zakup nieruchomości Villa Moschini Rossi: 980 000 EUR
- Zmiana sposobu użytkowania obiektu: 18 000 EUR
- Adaptacja i modernizacja przestrzeni wewnętrznych: 30 000 EUR

ZNACZENIE I CEL WSPARCIA FINANSOWEGO

Wsparcie finansowe ma kluczowe znaczenie dla:

- Pokrycia w maksymalnym stopniu kosztów zakupu, renowacji oraz wyposażenia willi.
- Zagwarantowania rekrutacji wykwalifikowanego personelu.
- Uruchomienia programów opieki, terapii i edukacji.
- Wspierania budowy międzynarodowej sieci cyfrowej.
- Zapewnienia długoterminowej stabilności finansowej projektu.

KONTAKT:

- Ewa Ablewicz-Rzeczowska
 - Kom. +48 603064183
- Celina Rekis
 - kom.+39 3533934115
- Sorella Angela Musolesi
 - sorellafrancescana@hotmail.it

